

Iz temne zgodovine čebelnega življenja.

(Piše *Fr. Pengov.*)

II. Z m a j.

Stoji učilna zidana,
Pred njo je stara jablana,
Ta jablana je votel panj,
Senica znosi gnezdo vanj.

Bilo je opoldne mladega leta. Solnčece je že z močno toplimi žarki dihala na belo zidovje farne šole na R . . . Košata jablana ob učilničnem zidu se je bogato razvila ter vestno izpolnjevala svojo nalogo: služiti kot solnčnik čebelam, ki so imele svoje palače prav tik šolske stene. Pomladanska travica, polna soka in svežosti, je danes prvokrat klanjala stebelca k zemlji. Pomladne cvetličice mej stebelci so prvič začutile žgečo vročino rožnikovo ter so žeje nagibale glavice. Mrtva opoldanska tišina se je vlegla čez selo. Najmanjši vetrec ni zaužekal mladega lista, vse je bilo kakor začarano in onemelo. Celo ljubeznivi in mili vonj, ki je preje noč in dan duhtel sem od livade ter vabil čebelice na bogato gostijo, je to opoldne kar nenadoma izginil. Katera čebelica koli je v tem času izletela iz ulja, nobena ni našla okrepila na cvetkah, ki so na pol omedlele in kakor brez moči klanjale k zemlji nežne glavice. Posušil se je bil medeni sok in cvetlice so žalostno zapirale pisane čašice. Skrbipolne so se ogledovale čebelice na vse strani.

„Ni medu, ni cvetnega prahu, zato tudi ni dela“, a to pomeni veliko izgubo za pridno čebelo. Žalostnega srca so se vračale delavke po gorkem ozračju domov.

Toda pred njihovim domovjem je bilo ravno v tem času največ življenja. Kaj so se brigali trebušasti trotje za delo! Zadušljiva sopara v panju je je izgnala k žrelcu in topli, ljubki solnčni žarki so je izvabljali dalje in dalje v prozorno ozračje na majhen sprehodek. Kako pa se tudi prileže trotskemu zdravju tako-le pred kosilcem se malo izprehoditi, se kaj pametnega porazgovoriti in navžiti se zdravega, svežega zraka. To so vedeli od pradedna tudi naši leni trotje in si zato izbirali svoje žive dni za sprehod ono dōbo, ko je pisano barvana njihova palača metala na travo najmanjšo senco. Krmežljivo so izlezali na brado, razpenjali mala krilca ter polagoma poveslavali navzgor proti ulnjakovi strešici in višje nad krono častite jablane.

„Gub-gub!“ je povsodi zadovoljno bučalo iz gnječe debeloglavih postopačcv. Posebno vesel pa je bil oni mladi trot, ki ga poznamo že od zadnjič; ime mu je Bahaček. Ponosno je vzletaval nad višnjevo škrilasto streho čebelnega domovja ter se polagoma dvigal ob belem šolskem zidu višje in višje.

„Letim kot škrljanček in pri tem si žgolin: Gub-gub-gub!“ mrmral je sam pri sebi mladi trot ter z velikimi očmi bahato ogledoval mavrične barve, ki so se mu lesketale na krilcih. „Kako sem vendar zal“, mislil si je, „ves drugačen, nego moji tovariši. Zato se mi ne bo kar nič čudno zdelo, ako me tje le na jesen izvoli ljudstvo za kralja mesto starega nadušljivega Letavca.

„In potem je vse moje! Celi panj z brado (letavna deska) in strehico vred, vse čebele v njem, ves med, in pa čast... Vsak bode mene prišel vprašat svêta, ker bodem jaz gospodar v pa... O groza, senica!“

Sredi srečnih sanj zasačen je ubožec urno stisnil svoje tipalnice. Neoborožen zamorec, ko ugleda tigra, ali gozdovnik, kateremu prižvižga mimo ušes indijska puščica, se ne more huje prestrašiti, kot se je naš trot ob pogledu na rumeno grlo strašnega neprijatelja čebelnega, ki je drvil naravnost proti njemu doli s cerkvenega stolpiča.

Med, panj, slava — vse je, kakor bi mignil, odletelo iz njegovih trovskih možganov in kakor strela se je spustil prestrašeni trotec doli mej svoje tovariše. Dobro, da ni izgubil zavednosti. Kakor sokolič mej jato golobov, je vdrl v njih gnječo in sedaj — naj ga pa išče roparska senica. In res se je senica zmotila. Cel roj trotov ji je zamigljaval pred črnimi očesci in ptiček ni vedel, kateri kosec naj si v naglici izbere. Šapnil je torej po najbližjem in odletel nazaj na streho.

Na bradi pri žrelcu je ravno sedela lepa družba čebelic. Gladile in poravnavale so si krilca pa seveda pridno se pogovarjale mej seboj. Tu privrši mej nje Bahaček kakor sršen. Težko, skoraj brez sape je pal na brado in hitel v notranje prostore. Za njim pa so se vsi zbegani sipali drugi trotje-izletniki.

„Bratec, Bahaček, kaj ti je vendar? Kako si se vendar upotil na izprehodu!“ se je smejala Narciska. A Bahaček se zanjo niti zmenil ni.

„Roparica! Divji zmaj! — Hotela me je raztrgati, pogoltniti — mene in moje bele pasove, mojo slovensko kri, — prihodnjega gospodarja... O, tristo podgan!...“

Bahaček se ni niti ozrl, samo bežal je, kakor hitro je mogel.

„Kdo? Kaj se je zgodilo?“ so povpraševale družice, toda iz ubogega trota ni bilo spraviti niti jedne razumljive besede.

„Vode, vode — medu!“ je brenčal, kakor bi že umiral, in se vrgel na najbližji sat k medeni celici.

A kmalu je postal njegov strah vsem jasen.

Ravno je letela jedna čebelica vsa utrujena s paše domov. Že je ugledala domači vrt, panj, brado — tam si odpočije.

Tu pred žrelcem — o, groza! Pred očmi sestic se vrže na njo roparski velikan, senica.

„Kvit!“ kriči obupno uboga čebelica in si zastonj prizadeva, da bi z želom ranila drzno roparico. Seničin kljun je za čebelno želce pretrd — —!

Čebelice pri žrelcu so strepetale, a Narcisa se je silno raztogotila v pravični jezi.

„To vam je pa vendar-le brezprimerna ošabnost! Kakor da bi ne letalo okrog dosti muh in komarjev! Temu mora biti takoj konec!“

Narcisa se je obrnila proti panju in presunljivo zaklicala: „Zi-zi!“ Nato je pogumno zletela doli raz letavno deščico in krožeč pred njo neprestano sikala na boj: „Zi-zi-zi!“

Na to znamenje se dvigne kar legijon malih bojevnic. Po strehi vrtne utice je poskakovalo nekoliko senic in vsaki trenotek se je spustila katera izmej njih mej čebelice. Ali sedaj — bojna sreča je opoteča. Na vsako hajdukinjo se je vrgla stotnija sikajočih vojníc in vsaka senica je stokajoč gledala, da se čim preje oddalji od ute in ulnjaka.

Za vsako pa se je kakor repatica vlekel dolg spreved drobnih preganjalk.

Ravno tista, ki je bila zadala smrtni strah Bahačku, dobila je v glavico nekoliko želec in pala je mrtva v strešni žleb.

„No, sedaj bode za nekaj časa na vrtu mir“, oddihnila si je Narcisa, vračajoč se proti domu. Bila je vsled silnega preganjanja tako utrujena, da se je usela na list stare jablane in se hitro oddihavala.

Ko tako počiva, zasliši pod seboj slabo šumenje in nežen: „Pí-pí!“

„Je mar to v ulnjaku? Toda takih glasov vendar ne daje nikdo izmej čebelnega ljudstva! To mora biti nekje spodaj v drevesu.“

V tem hipu je prišlo Narcisi v spomin skrivnostno šumenje, koje je tod že večkrat opazovala, in stresnila se je groze in radovednosti. Kaj bi pač utegnilo to biti?

Ravno je letela mimo jedna izmej družic.

„Čuj, sestrice“, zaklicala ji je Narcisa, „ali čuješ to piskanje tu doli?“

Rožmarinka nastavi ušesce za trenotek in posluša; a takoj glasno zakliče:

„Takoj hočemo zvedeti vzrok. Danes smo prepodile senice — in sedaj bi rada vedela, kdo se nas drzne še dalje nadlegovati in dražiti — —

Jaz moram tej stvari priti na sled! — Če je tu notri v jablani kaj živega, mora imeti tudi vhod. Kje je ta vhod?“

„Tu zadaj...“

Res je opazila Rožmarinka na deblu precej veliko oblasto odprtino.

„Jaz zlezem tu notri!“ odloči se hrabra čebelica in že je stala na temnem notranjem robu odprtine.

V tem pa se je že tudi izvil njenemu grlu presunljiv: „Kvit!“ in „kvit!“ je vzkriknila tudi Narcisa. Zakaj iz črne odprtine je pomolila veliko glavo s temnimi in belimi progami — senica.

Prikazala se je glava tako nenadejano, kakor jagvar iz visoke trave na ameríkanski prèriji; predno je mogla uboga čebelica odleteti, že jo je popal ostri kljunček in potegnil notri... .

Narcisa je ostrmela — toda ne za dolgo. Tedaj zopet senice! Maščevanje, osveta!

„A vendar ne umrješ zastonj, vrla sestrice! Umrješ za nas vse! Spoznale smo svoje sovražnike in povrnemo jim za te in za vse pomorjene družice — s svojimi želi...“

Hoj, skrivnost je odkrita! Zopet senice! Te so nam hlastale sestrice, te nam prizadele toliko strahu in groze!

In pred duševnimi očmi malih čebelic se je vrstil prizor za prizorom, jeden bolj krvav nego drug.

„Na nje! Jííí!“ začuje se zopet bojno povelje in trume so se udrle naravnost proti vratom sovražnega stanu.

Če hočeš streti gada, stopi mu na glavo, in tam, glej, je njegova glava — tam je gnezdo njegovo! Čebelice so obletavale odprtino, kakor volkovi tekajo krog samotne koč v gozdu.

Sovražnik se ni dal dolgo čakati. Morda prestrašena vsled nenavadnega šuma izletela je nenadoma iz oblaste odprtine lepo rumena senica naravnost v najgostejšo trumo čebel.

To je bilo nekaj za njihovo maščevalnost! Kakor toča so se usule na revico in že je ležala senica na tleh, kjer se je zvijala in v groznih bolečinah končavala.

Nad mrličem pa so zmagoslavno poletavale male amazonke. A poveljnica te odprave še ni dala miru.

„Še ni vse končano!“ opominjala je. „Kdo vé, se li ne skriva morda še kaka senica tu v našem obližju. Preglejmo to-le odprtino!“

„Da, da, preglejmo odprtino!“ pritrkavala ji je cela armada in se usula brez pomisleka skozi skrivnostno razpoko. Narcisa je bila mej prvimi. A prestopivše s par drugimi rob odprtine objame jih črna tema.

Čebelice jame pretresati neka tajna groza, ki se še poveča, ko se nenadno začuje iz vseh kotov cvrčanje in droben pisek. Slednjič se očesca privadijo temini. In kaj so uzrle napadovalke? Mehko, s perjem in bilkami zložno poslano gnezdece in v njem šest sivih cvrčečih mladičkov. Čebelam so se zdela njihova telesca strašno velika in zraven tako grda in nerodna!

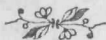
„Mladi zmaji! Mladi roparji!“ kričala je Narcisa in se vrgla na najbližjega.

„Pobijte jih!“ zabrenčale so za njo druge bojnice, ko se jim je zopet vrnil prejšnji pogum.

Trenotek pozneje je umolknilo v duplu jablane vse cvrčanje in šumenje. Mlade seničice — vseh šest — so ležale v svoji zibelki z zaprtimi očesci, z ranjenimi in prebodenimi telesci in z obupno polodprtimi rumenimi kljunčki.

Iz podolgate odprtine pa so izletavale čebelice in se vračale domov mej zadovoljnim brenčanjem. Danes so dovršile velikansko delo.

Le nekoliko jih je še ostalo pri odprtini. Zazidavale so polagoma z voskom vražjo razbojno jamo, ki je postala grob toliko pridnih čebelic...

Narodna.

Padla je slanica na travnike,
Padla sinoči in davi,
Cvetje požgala je rožicam,
Listje požgala je travi...

Padla ni slanica na travnike,
Listja požgala ni travi,
Trake srebrne mi spletla je
In mi jih sprěla po glavi.

Rado Kósar.

